

Viure per als altres

El Senyor vol -ens ho ha demostrat amb l'exemple de la seva vida- que els cristians pensem en els qui ens envolten, i servim a la societat. Aquí està també el secret de la felicitat cristiana.

Durant l'última Jornada Mundial de la Joventut, el Papa Benet XVI va considerar l'herència rebuda de les generacions passades, i va animar els qui l'escoltaven a construir, amb la seva vida cristiana ferma, una societat i un món una mica més humans [1] .

Cada generació ha de pensar què deixarà a la societat, als homes que han de venir, què fer -i com- perquè es trobin demà un món millor. «La fe ens ensenya que en Jesucrist, Verb encarnat, aconseguim comprendre la grandesa de la nostra pròpia humanitat, el misteri de la nostra vida a la terra i el sublim destí que ens espera al cel (cf. Gaudium et spes, n. 24). La fe ens ensenya també que som criatures de Déu, fetes a imatge i semblança seva, dotades d'una dignitat inviolable i cridades a la vida eterna»[2]. El missatge cristià permet reconèixer la veritable dignitat de l'home, i proporciona els mitjans per actuar d'acord a la veritat.

La societat necessita l'esperit evangelitzador de l'Església, que ens transmet, sempre actuals, els ensenyaments de Jesucrist, i el Senyor vol -ens ho ha demostrat amb l'exemple de la seva vida- que els cristians pensem en aquells que ens envolten, i servim a la societat. Aquí també es troba el secret de la felicitat cristiana: fer-se portador del missatge de Jesús.

L'APOSTOLAT, MANIFESTACIÓ DE LA CARITAT

L'apostolat neix precisament de la consciència de la missió de caritat a la qual Déu ens crida. El cristià és testimoni de la caritat de Crist entre els altres homes i de la comunió. Per això, l'apostolat no pot convertir-se en una tècnica, ni en una estratègia per portar les ànimes a Déu, tampoc consisteix en un conjunt de deures, ja que des de l'amor surt natural, i sempre es té present que l'eficàcia és divina, encara que Déu compta amb la disposició de les persones.

Caritat i apostolat van de la mà, és més, es pot dir que són inseparables, ja que la caritat aguditza l'enginy per descobrir com millorar la categoria del servei als altres. El missatge rebut per sant Josepmaria també parla de la relació entre caritat i apostolat, i ens indica que ambdues -la caritat apostòlica, l'apostolat viscut per amor- s'identifiquen amb l'amistat: ***La caritat exigeix que es visqui (...) l'amistat*** [3].

En un cristià, en un fill de Déu, amistat i caritat són una sola cosa: llum divina que dona calor [4]. La virtut de la caritat ens acosta profundament al proïsme , amb l'ajuda de la gràcia, el cristià descobreix en l'altre al germà, a un fill de Déu, germà de Jesucrist; troba Déu mateix que ens lliura la seva imatge feta home perquè la respectem i li donem l'honra deguda. L'apostolat, que tendeix a identificar-se amb l'amistat, no és sinó ***venerar -insisteixo- la imatge de Déu que hi ha en cada home, procurant que també ell la contempli, perquè sàpiga dirigir-se a Crist*** [5].

La caritat veritable es distingeix de la sociabilitat natural, i va molt més enllà dels llaços de sang i de la companyonia entre amics de diversió o de joc, també es distingeix de la compassió que podem sentir per la soledat i la misèria dels altres. La seva mida és l'amor que Crist va expressar en el "manament nou", l'amor diví, un afecte com el que jo us he tingut i segueixo mantenint viu, perquè neix de les mateixes entranyes de la Vida de la Trinitat. Un amor que no s'atura en els defectes físics o de caràcter, un desig d'estar amb els fills dels homes que no ha frenat ni el pecat ni el rebuig ni la Creu. La virtut de la caritat és el mateix Amor que Déu posa en el cor del cristià per assumir i elevar sobrenaturalment els amors humans, els nostres anhels i aspiracions.

Qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor [6]. Parafraçant sant Joan, podríem afegir que qui no estima tampoc coneix el seu proïsme, perquè no és capaç de reconèixer la imatge de Déu en els altres. La manca de caritat atordeix tant la intel·ligència i les altres potències que li fa insensible als requeriments del Senyor, i li impedeix donar el just agraïment al proïsme. Però, el més greu encara, l'impossibilita perquè el Senyor el reconegui en qualitat de fill seu: és com si s'impedís a Déu tocar l'ànima de qui s'ha tancat completament a la gràcia.

LA IMPORTÀNCIA DE CADA PERSONA

La caritat adquireix el ple sentit quan ens posem al servei dels altres, quan acceptem que la vocació cristiana consisteix a ésser un do per als altres, de manera que molts trobin a Crist.

És l'exemple que Jesús mateix ens ha deixat, i del qual ens parlen els testimonis del seu pas per la terra: s'alegra amb les alegries dels seus amics [7], i pateix davant el seu dolor [8]. Sempre va tenir temps per aturar-se amb els altres: es va sobreposar al cansament per parlar amb la samaritana [9], es va aturar amb l'hemorroïssa, quan l'esperaven a la casa de Jairo [10], i en el dolor de la Creu, estableix amb el bon lladre un diàleg que obre les portes del Cel [11]. A més, el seu va ser un afecte concret: el veiem preocupat per l'aliment dels qui l'envolten, i posant els mitjans per atendre aquesta necessitat material [12]; s'interessa perquè els deixebles descansin, i els porta a un lloc apartat per gaudir de la seva companyia [13]. Els exemples podrien multiplicar-se, però en el fons tots ens indiquen la categoria que Déu dóna a cada persona.

En això es manifesta l'amistat, a posar en primer lloc els altres, en dedicar temps, és a dir, tracte personal. Aquesta va ser la clau que ens va donar el nostre Pare per mostrar a Crist, i Jesús ens ho va ensenyar amb la seva vida: sempre va tenir temps per dedicar-se a cada un, per aturar-se amb tots. La caritat conquista el seu veritable sentit quan la vida de l'altre es converteix en la prioritat de la meua vida. Les persones que s'apropen a un autèntic cristià han de descobrir l'amor personal de Déu, en palpar com se'ls tracta, com se'ls valora, com se'ls escolta, com es tenen en compte les seves virtuts, com se'ls fa partícips d'aquesta aventura sobrenatural.

Com ajudar les ànimes en aquesta direcció espiritual que, potser sense aquest nom, es dóna en l'apostolat? *Medita: els instruments més forts i eficaços, si se'ls tracta malament, s'osquen, es desgasten i s'inutilitzen* [14]. Expressat en positiu, es tracta de fer veure a cada persona els talents que ha rebut de Déu, i algunes maneres de posar-los al servei dels qui l'envolten; s'estimula la seva iniciativa, com va fer Jesús amb els apòstols formant un a un, buscant que tots donin el millor de si, ens fem càrrec de la seva situació, dels seus imperatius familiars o laborals, situant-nos en el seu lloc, compartim els projectes, els desafiaments de la societat d'avui, la missió de l'Església i de l'Obra en un món que clama sal i llum, fins i tot sense saber-ho.

I tot això, amanit amb la sal de la caritat. **La caritat és pacient, és bondadosa; la caritat no té enveja, no es vanagloria, no s'enorgulleix; no és insolent, no busca el propi interès, no s'irrita, no té en compte el mal, no s'alegra de la injustícia, sinó que s'alegra amb la veritat; tot ho excusa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta** [15]. La caritat està disposada a cercar el bé de tots, per això requereix un cor gran, generós, que aprengui a superar els propis defectes i els aliens, els disgustos, el mal humor, les respostes desagradables. És pacient, amb fortalesa d'esperit: sap esperar, no humilia, per amor suporta qualsevol cosa. No murmura ni es gaudeix en el dolor o en les contrarietats que pateixen els altres, no intenta sobresortir. Té sempre a mà una paraula amable de comprensió i serenitat.

EL VALOR DE L'AMISTAT

Sant Josepmaria ha donat un exemple de com ser amics dels nostres amics. L'amic, com han dit els clàssics, és com un altre jo. Algú que ens ajuda a fer més suportable la vida, que ens acompanya en les dificultats i comparteix alegries i penes. És algú amb qui ens confiïm, perquè d'ell podem refiar-nos. Solia dir que *necessitem recolzar-nos els uns en els altres, per recórrer el camí de la vida, convertir en realitat les nostres il·lusions, superar les dificultats, gaudir del producte dels nostres afanys.*

La amistat és una cosa que es comunica, que es nota, que es pot gairebé palpar: se sent que estem en sintonia amb l'amic, que hi ha afinitat, que ens trobem a gust. Per a un cristià, l'amistat és assumida i elevada per la gràcia, consisteix, en definitiva, a comunicar als altres la vida de Crist. L'amistat es transforma així en un veritable regal de Déu, inseparable de la caritat.

Cadascú ha d'aprofundir en el valor que dona a l'amistat, per sortir del limitat cercle de persones que tracta. El cristià ha de fomentar un sa esperit de diàleg amb tot tipus de persones, evitant que les mateixes opinions li portin a discriminacions injustes, o que la seva manera de ser o dir es faci odiosa per als que pensin de manera diferent. Per aconseguir-ho, és important escoltar les raons de l'altre, interioritzar els seus arguments, d'una altra manera no hauria veritable diàleg, perquè notarien que no ens interessa el que diuen: cal saber mirar també des del seu punt de vista.

Això no vol dir transigir en qüestions que no ens pertanyen, perquè són de Déu, o que -per por a contristar- s'ocultin o tergiversin els ensenyaments de Jesús. Una actitud així suposaria enganyar als qui estimem, o tancar-los el camí a l'única veritat que pot satisfer plenament els seus cors i aplacar les seves inquietuds. Més aviat, la caritat de Crist enrobusteix les pròpies opinions, alhora que assossega el cor i endolceix les maneres de dir. D'aquesta manera, fem més proper el missatge de Jesús, portador d'esperança i salvació: en donar un consell, o corregir una actitud, l'afecte fa que les nostres paraules no fereixin, ni pressuposin que s'està jutjant a la persona interessada, fa, en definitiva, que siguin percebudes com el que són: sincer desig que els nostres amics siguin feliços.

S'experimenta, llavors, la profunditat de les paraules de sant Ignasi d'Antioquia: «El cristianisme no és obra de persuasió, sinó de grandesa» [16]. Aquesta grandesa és la caritat de Crist, ja que les persones s'acostaran a Déu no tant pels nostres arguments, sinó sobretot pel que som, amb la gràcia de Déu.

Cada generació de cristians ha de redimir, ha de santificar el seu propi temps: per això li cal comprendre i compartir les ànsies dels altres homes, els seus iguals, a fi de fer-los conèixer, amb do de llengües de quina manera han de correspondre a l'acció de l'Esperit Sant, a l'efusió permanent de les riqueses del Cor diví. A nosaltres, els cristians, ens correspon d'anunciar aquests dies, en aquest món del qual som i on vivim, el missatge antic i nou de l'Evangelí [17].

J.M. Martín i C. Cavazzoli

-----

[1] Cf. Benet XVI, Discurs, 17-VII-2008; Homilia, 19-VII-2008.

[2] Benet XVI, Homilia, 19-VII-2008.

[3] Converses, n. 62.

[4] Forja, n. 565.

[5] Amics de Déu, n. 226.

[6] 1 Jn 4, 8.

[7] Cf. Lc 10, 21.

[8] Cf. Jn 11, 35.

[9] Cf. Jn 4, 6 ss.

[10] Cf. Mc 5, 30-32.

[11] Cf. Lc 23, 42-43.

[12] Cf. Mt 14, 15-16.

[13] Cf. Mc 6, 31.

[14] Solc, n. 391.

[15] 1 Co 13, 4-7.

[16] Sant Ignasi d'Antioquia, Epistola ad Romans, 3, 3.

[17] És Crist que passa, n. 132.